



MINISTERUL ENERGIEI  
*Profesionalism. Integritate. Transparență*

101113 / TPP / 23.03.2014

APROB,

PRIM – MINISTRU  
AL GUVERNULUI ROMÂNIEI

SORIN MIHAI GRINDEANU

### MEMORANDUM

Avizat: ~~Teodor - Viorel MELEȘCANU~~, ministrul afacerilor externe

De la: Toma Florin PETCU, ministrul energiei

**Tema: Pregătirea preluării Președinției Conferinței Cartei Energiei de către România în anul 2018**

#### I. Scurt istoric

Procesul Cartei Energiei a început în anii 1990 ca o inițiativă politică lansată în Europa, într-un moment în care sfârșitul Războiului Rece oferea oportunități fără precedent pentru depășirea diviziunii economice existente până atunci. Plecând de la ideea că există perspective reale de colaborare crescândă în domeniul energetic, s-a dorit stabilirea unei platforme de cooperare în acest domeniu, comun acceptată atât de statele din Eurasia, cât și de statele dezvoltate, în acest context debutând procesul Cartei Energiei.

În 1991 s-a semnat, la Haga, Carta Europeană a Energiei, iar în 1994, la Lisabona, s-au semnat *Tratatul Cartei Energiei (TCE)* și *Protocolul Cartei Energiei aferent eficienței energetice și aspectelor de mediu*. TCE conține drepturi și obligații pentru statele părți în baza dreptului internațional, fiind dezvoltat pe baza principiilor Cartei Energiei, care este un document politic. Cele două documente au fost ratificate de România prin Legea nr. 14/1997 și au intrat în vigoare la data de 16.04.1998. Prevederile TCE ating domenii critice, precum tranzitul energiei și al resurselor energetice, protejarea investițiilor, comerțul din domeniul energiei, mecanisme pentru situații de criză, eficiență energetică.

Începând cu anul 2009, după o rundă de evaluare a efectelor TCE, s-a subliniat necesitatea modernizării Procesului Cartei Energiei, având în vedere noul context energetic internațional, existența piețelor liberalizate din domeniul energiei, concurența care se accentuează la nivelul țărilor producătoare, consumatoare și de tranzit, importanța protecției mediului. Ca urmare a

negocierilor multiple purtate în acest sens cu statele participante la procesul Cartei Energiei, discuții la care România a participat prin reprezentanți din cadrul ME și MAE, a fost stabilit textul final al noii Carte a Energiei, numită Carta Internațională a Energiei. Adoptarea și semnarea Cartei Internaționale a Energiei au avut loc la Haga, în cadrul unei Conferințe Ministeriale (Haga II), în perioada 20-21 mai 2015.

Cu aceasta ocazie, conducătorul delegației române la Haga, dl. ministru Andrei Gerea, a exprimat, în cadrul Conferinței, intenția României de a prelua președinția Conferinței Cartei Energiei în anul 2018 și de a organiza întâlnirea anuală a acestui for în România. În cursul aceluiași an a fost transmis angajamentul formal în acest sens, iar Conferința Cartei Energiei organizată în decembrie 2015, la Tbilisi, a aprobat în mod oficial preluarea președinției de către România în 2018, țara noastră fiind primul stat membru UE care preia această funcție, de când s-a instaurat principiul președinției rotative la nivelul Conferinței Cartei (din 2014).

## II. Situația actuală

Având în vedere faptul că președinția Cartei Energiei funcționează pe principiul troicai, cu 3 vice-președinți ai Conferinței Cartei (câte 1 reprezentant pentru precedentă, actuală și viitoarea președinție), anul trecut, dl. Urban Rusnak, secretarul general al Secretariatului Cartei, a solicitat României nominalizarea unei persoane care să preia funcția de vice-președinte al Conferinței, cu ocazia Conferinței Cartei Energiei din noiembrie 2016, de la Tokyo, Japonia.

În cursul acestui an, președinția Cartei este asigurată de Turkmenistan.

În prezent, este necesară pregătirea procesului de preluare a președinției Conferinței Cartei Energiei, în acest sens fiind necesară o participare activă, cu regularitate, a reprezentanților României la reuniunile comitetelor de specialitate aferente Cartei Energiei, care se desfășoară la Bruxelles. Asigurarea participării RO la aceste reuniuni este importantă din perspectiva însușirii și înțelegerii tematicilor de actualitate, având în vedere că reprezentanții români vor prezida grupurile de lucru, alături de membrii Secretariatului și vor participa la elaborarea documentelor de lucru.

În cursul anului 2017, există o serie de inițiative importante care au relevanță pentru președinția RO, precum:

- noul cadru de cooperare pentru acordurile de tranzit – evoluțiile pe acest subiect vor depinde foarte mult de modul în care se va poziționa Uniunea Europeană, iar România va trebui să-și aducă contribuția pe acest subiect, din perspectiva experienței proprii în materie de tranzit;
- aspecte juridice legate de reducerea barierelor administrative din calea investițiilor în sectorul energiei;
- pregătirea bugetelor pentru perioada 2018-2019 – discuțiile vor avea loc în cadrul Comitetului Bugetar, care, la acest moment, nu are un președinte. România a fost invitată să preia această funcție, dacă este posibil, sau măcar să nominalizeze o persoană care să facă parte din Comitetul respectiv.

Tot în cursul acestui an, sub președinția turkmenă, vor fi organizate o serie de evenimente importante la care participarea reprezentanților României este necesară și utilă. Pe 12 mai a.c., la Bruxelles, va avea loc o conferință pe diverse teme, precum modalitățile de implementare, prin Tratatul Cartei Energiei, a Acordului de la Paris pe schimbări climatice, realizarea tranziției energetice etc. Secretarul general al Cartei l-a invitat, cu aceasta ocazie, pe ministrul energiei, dl. Toma Florin Petcu, iar Reprezentanța Permanentă a României la Bruxelles a subliniat necesitatea asigurării participării României la nivel politic la această conferință.

În noiembrie 2017, va avea loc reuniunea anuală a Conferinței Cartei Energiei, la Ashgabat, reuniune ministerială la care, de asemenea, România va trebui reprezentată la nivel corespunzător, având în vedere că, în cadrul respectiv, va avea loc și preluarea oficială a președinției pentru 2018.

Având în vedere importanța acestui moment - deținerea de către România a președinției Conferinței Cartei Energiei în 2018 - considerăm că este necesară demararea, la nivel național, a unui proces de reflecție și de consultare inter-ministerială pe tema procesului de pregătire a președinției și stabilirea unui plan de acțiune în acest sens, cu includerea tematicilor de interes care pot fi impulsionate pe perioada președinției României, inclusiv identificarea finanțării necesare pregătirii și organizării evenimentelor aferente acestei perioade.

### *III. Propuneri*

Având în vedere cele de mai sus, vă propunem să aprobați următoarele :

- Confirmarea nominalizării domnului Mihnea Constantinescu, ambasador cu însărcinări speciale din cadrul MAE, în funcția de vice-președinte al Conferinței Cartei Energiei în anul 2017 și președinte al Conferinței Cartei în anul 2018;
- Organizarea unui grup de lucru inter-instituțional la care să participe reprezentanți MAE, ME, SGG etc., cu putere de decizie, în vederea pregătirii procesului de preluare a președinției și organizării programului de evenimente pentru anul 2018, eventual chiar 2017, dacă se are în vedere organizarea unui eveniment dedicat Cartei Energiei în cursul acestui an;
- Numirea unor experți români care pot asigura coordonarea grupurilor de lucru organizate la nivelul Cartei Energiei;
- Stabilirea, la nivelul grupului inter-instituțional, a priorităților României pentru președinția Cartei și a proiectului de concept pentru reuniunea ministerială care însoțește, de obicei, conferința Cartei și la care sunt invitați miniștrii energiei din țările participante la acest proces, precum și reprezentanți de marcă ai industriei energetice;
- Organizarea Conferinței Cartei la București (sau în altă locație, dacă se va decide altfel). Costurile aferente organizării Conferinței anuale, care revin țării gazda, depind foarte mult de nivelul de ambiție al președinției. O cofinanțare este asigurată și de Secretariatul Cartei Energiei, dar relativ redusă, având în vedere fondurile din ce în ce mai mici de care dispune Secretariatul. De regulă, la conferința anuală, participă aproximativ 200 de persoane, inclusiv media.
- Promovarea, de către Ministerul Energiei și Ministerul Afacerilor Externe, în comun, a unui proiect de HG în vederea asigurării costurilor pentru organizarea Conferinței;
- Organizarea unei/unor întâlniri bilaterale între reprezentanții români și cei ai Secretariatului Cartei Energiei pentru pregătirea priorităților Conferinței și a detaliilor organizatorice;
- Participarea constantă a experților naționali la reuniunile Cartei Energiei organizate la Bruxelles, precum și stabilirea unor puncte de contact operaționale între Secretariatul Cartei Energiei și responsabilii naționali, pentru asigurarea unui flux comunicațional în timp real.